

Nr 180

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen om bemyndigande att i visst fall avstå fast egendom som tillfallit allmänna arvsfonden såsom arv; given Stockholms slott den 23 oktober 1970.

Kungl. Maj:t vill härmed, under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över finansärenden för denna dag, föreslå riksdagen att bifalla det förslag, om vars avlåtande till riksdagen föredragande departementschefen hemställt.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

BERTIL

G. E. Sträng

Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås, att fast egendom som tillfallit allmänna arvsfonden som arv skall avstås i ett fall.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Kungl. Höghet Regenten, Hertigen av Halland, i statsrådet på Stockholms slott den 23 oktober 1970.

Närvarande:

Ministern för utrikes ärendena NILSSON, statsråden STRÄNG, ANDERSSON, HOLMQVIST, ASPLING, SVEN-ERIC NILSSON, LUNDKVIST, GEIJER, MYRDAL, ODHNOFF, WICKMAN, MOBERG, BENGTSSON, NORLING, LÖFBERG, LIDBOM, CARLSSON, FELDT.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Sträng, anmäler fråga om *att i visst fall avstå fast egendom som tillfallit allmänna arvsfonden såsom arv* och anför.

Hemmansägaren Emil Pettersson från Gränna, född den 21 mars 1882, avled den 10 januari 1968 utan att, såvitt kunnat utrönas, efterlämna annan arvinge än allmänna arvsfonden. Behållningen i boet utgjorde enligt bouppteckning som upprättats efter honom 54 810 kr. 92 öre. Bland tillgångarna ingår fastigheterna Hövik 1: 7, 1: 12 och 1: 15 samt Hövik 1: 30, samtliga i Gränna, med ett sammanlagt taxeringsvärde av 85 000 kr. Värdet har vid 1970 års allmänna fastighetstaxering höjts till 100 000 kr.

Hos Kungl. Maj:t har bröderna Sigvard Emilsson, Linköping, och Ingemar Emilsson, Gränna, anhållit att kvarlåtenskapen efter Pettersson avstås till dem.

Bröderna Emilsson, som är födda år 1922 resp. 1927, har som stöd för sin ansökan framhållit, att de är söner till Emil Pettersson och Emilia Ström. Föräldrarna flyttade samman år 1916 och sammanbodde i ett mer än trettioårigt samvetsäktenskap, som upplöstes genom moderns död år 1947. Båda bröderna är uppväxta i föräldrahemmet. Med hänsyn till dessa förhållanden har de ansett sig automatiskt arvsberättigade efter fadern och därför i bouppteckningen felaktigt tagits upp som enda arvingar. Det har inte kunnat visas att bröderna är trolovningsbarn. Sökandena har bifogat intyg av personer som känt till och bekräftat dessa omständigheter samt uttalat sig angående föräldrarnas ursprungliga giftermålsplaner.

Länsstyrelsen i Jönköpings län, som inhämtat uppgifter angående sökandenas ekonomiska förhållanden, finner det både naturligt och skäligt att hela arvet efter Emil Pettersson avstås till sönerna.

Kammaradvokatfiskalsämbetet hemställer att arvsfondens rätt till kvarlåtenskap avstås till sökandena, eftersom uppgifterna om släktskap och uppväxtförhållanden stöds av länsstyrelsens utredning.

Departementschefen

Enligt 5 § lagen (1928: 281) om allmänna arvsfonden i dess lydelse fr. o. m. den 1 juli 1969 får arv som tillfallit allmänna arvsfonden helt eller delvis avstås till annan, om det med hänsyn till uttalanden av arvlåtaren eller andra särskilda omständigheter kan anses överensstämma med dennes yttersta vilja. Även i annat fall får arv avstås till arvlåtarens släkting eller annan person som stått arvlåtaren nära, om det kan anses billigt. Sistnämnda möjlighet till avstående står kvar oförändrad från tidigare gällande lagstiftning. När det gäller avstående av fast egendom fordras riksdagens medverkan. Riksdagen har lämnat Kungl. Maj:t ett generellt bemyndigande att avstå fast egendom, vars taxerings- eller uppskattningsvärde uppgår till högst 50 000 kr. (prop. 1969: 94, SU 109, rskr 253).

Bröderna Emilsson är barn utom äktenskap till Emil Pettersson, men det har inte kunnat visas att de är trolovningsbarn eller på annat sätt tillförsäkrats arv efter fadern. Eftersom Pettersson avled före den 1 januari 1970, då den nya lagstiftningen om utomäktenskapliga barns arvsrätt efter fadern trädde i kraft, saknar bröderna Emilsson arvsrätt efter Pettersson.

Enligt uttalanden av närstående personer skulle föräldrarna ha avsett att gifta sig. Under alla omständigheter har de sammanlevt under lång tid fram till Emilia Ströms död, och sönerna har vuxit upp i det gemensamma hemmet. Dessa har därför utgått ifrån att de var arvsberättigade även efter fadern och vid dennes död uppfattat sig som enda arvingar. Omständigheterna talar för att den avlidne haft samma uppfattning om sönerns arvsrätt. Enligt sedan länge tillämpad praxis har arvsfondens rätt till kvarlåtenskap avståtts till sökande som är barn utom äktenskap till den avlidne. Som regel har därvid kvarlåtenskapen avståtts i sin helhet. Med hänsyn till samtliga dessa omständigheter finner jag, att hela arvet efter Emil Pettersson bör avstås med hälften till vardera av bröderna Emilsson.

Såvitt avser dödsboets lösa egendom har Kungl. Maj:t denna dag bifallit ansökningsen. För avstående av den fasta egendomen krävs, med hänsyn till egendomens värde, riksdagens medverkan.

Under återopande av det anförda hemställer jag att Kungl. Maj:t föreslår riksdagen medge

att den fasta egendom som tillfallit allmänna arvsfonden som arv efter Emil Pettersson avstås med hälften till vardera av bröderna Sigvard och Ingemar Emilsson.

Kungl. Maj:ts proposition nr 180 år 1970

Med bifall till vad föredraganden sålunda med instämmande av statsrådets övriga ledamöter hemställt förordnar Hans Kungl. Höghet Regenten att till riksdagen skall avlätas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Britta Gyllensten